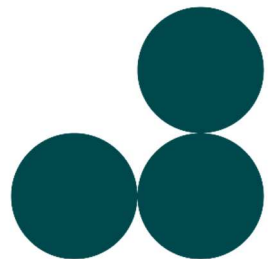

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Halkokarin koulu
2026-2029

1. Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistetään yhteistyössä ja osallistaen.

- Suunnitteluprosessi aloitetaan sopimalla vastuuhenkilöt ja nimeämällä työryhmä.
- Suunnitelma laaditaan aina yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden kanssa.
- Huoltajien mahdollisuus tulla kuulluksi esim. kyselyin.
- Perehdytys, esim. oppitunnit tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta; myös henkilöstölle!

Halkokarin koulun työryhmässä ovat tiiminvetäjät Päivi Klemola, Suvi Alamaa ja Riikka Lehtonen, sekä apulaisrehtori Ville Valkama. Tarpeen mukaan konsultoidaan Mia Korpelaa (arviointivastaava) ja rehtori Arto Lauria.

Työryhmä suunnittelee tarvittavaa perehdytystä tai koulutusta henkilökunnalle ja oppilaille.

2. Arvioidaan koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanne.

- Selvitetään oppilaiden näkemys ja kokemus siitä, miten yhdenvertaisuus ja tasa-arvo toteutuvat koulussa.
- Ikätasoisesti esim. kyselyiden, työpajojen, keskusteluiden tai muiden menetelmien avulla.
- Selvityksen tekeminen on tärkeää, jotta koulun arjessa huomaamatta jääneet syrjintätilanteet tulevat näkyviksi.
- Keskeisiä kysymyksiä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteen arvioinnissa:
 - Sukupuolen moninaisuus
 - Esteettömyys ja saavutettavuus
 - Uskonnonvapaus
 - Osallistava ja antirasistinen toimintakulttuuri
 - Oppimateriaalit, opetus ja ohjaus
 - Häirinnän ehkäiseminen ja poistaminen
- Suunnitelmassa kuvataan käytetyt kartoitustoimenpiteet ja keskeiset tulokset sekä arvioidaan edellisten toimenpiteiden onnistumista.

Koulun kartoitustoimenpiteet:

Koulumme 4.-9. -luokkalaiset arvioivat koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilannetta Forms-alustalla tehdyllä kyselyllä. 1.-3. -luokkalaiset kävivät kyselyn läpi luokissa opettajan johdolla ja yhdessä keskustellen. Yllä olevat kuusi näkökulmaa (sukupuolen moninaisuus jne.) toimivat kyselyn runkona.

Tulokset:

Kyselyn yhteydessä käytiin luokissa läpi keskeiset käsitteet, kuten tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja rasismi. Turvallinen koulu ja erilaisuuden hyväksyminen olivat tärkeitä teemoja oppilaiden mielestä. Oppilaat kokivat, että kaikkia kohdellaan koulussamme tasapuolisesti sukupuolesta riippumatta. Kiva-oppitunnit olivat jääneet hyvin mieleen nuoremmille oppilaille, mutta yläkouluikäisillä ei ollut kokemusta niistä. Turvallisemman tilan periaatteet olivat tulleet tutuksi lukuvuoden aikana. Oppilaiden mielestä koulussamme puututaan rasismiin, häirintään ja kiusaamiseen hyvin. Osa kuitenkin kokee, että rasistista huuteluä kuuluu koulussamme. Kaikki pääsevät osallistumaan päätöksentekoon Sumusireenin avulla ja uskonnolliset tilaisuudet ja niiden vaihtoehto-ohjelma toimivat hyvin. Oppikirjoissa esiintyy oppilaiden mukaan monipuolisesti erilaisia ihmisiä. Koulun tilat keskusteluttivat: Jos jollain on vamma, voi olla vaikea kulkea sisään välitunnilta, kun ovilla on ruuhkaa ja tönimistä. Rakenteilla olevan uuden koulun tulee olla esteetön.

3. Asetetaan tavoitteet ja valitaan konkreettiset toimenpiteet.

- Alkukartoituksen pohjalta valitaan ja päätetään koulukohtaiset kehittämiskohteet ja toimenpideehdotukset.
- Sovitaan toimenpiteille aikataulu ja vastuuhenkilöt.
- Keskeistä on toimenpiteiden *selkeys, konkreettisuus ja seurattavuus*.

Tavoitteet:

1. KiVa-toiminnan kehittäminen ja jalkauttaminen (YHR, apulaisrehtori)
2. Turvallisemman tilan periaatteiden tekeminen näkyvämmiksi (opetushenkilökunta)
3. Uuden koulun suunnittelussa saavutettavuuden ja esteettömyyden huomioiminen (tilatyöryhmä, rehtori)
4. Uuden koulun suunnittelussa sukupuolineutraalien wc-tilojen ja pukuhuoneiden huomioiminen (tilatyöryhmä, rehtori)
5. Rasistiseen kielenkäyttöön puuttuminen johdonmukaisesti ja ennaltaehkäisevän, antirasistisen työn tekeminen (koko henkilöstö).

4. Kirjaaminen, hyväksyminen ja tiedottaminen

- Selvitykset ja toimenpiteet kirjataan tai muutoin dokumentoidaan koulukohtaiseksi kolmivuotiseksi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaksi.
- Suunnitelman ei tarvitse olla kirjallinen dokumentti, vaan sen toteutustapa on vapaa.
- Vuosittaiset toimenpiteet kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan, jonka opetus- ja kasvatusjohtaja hyväksyy.
- Rehtori tiedottaa suunnitelmasta koulun henkilöstölle, oppilaille ja huoltajille.
- Koulun tai oppilaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma julkaistaan yksikkökohtaisesti parhaaksi katsotulla tavalla (esimerkiksi Wilman tiedotteissa tai yksikön kotisivuilla).

Dokumentointi:

Dokumenttina toimii tämä suunnitelma. Dokumentti käy kommenttikierroksella oppilaskunta Sumusireenissä, Vanhempainraadissa, opettajankokouksessa ja ohjaajakokouksessa. Rehtori julkaisee valmiin dokumentin koulun verkkosivuilla ja vuosittaiset toimenpiteet kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan.

5. Toimeenpano ja sitoutuminen

- Suunnitelma laaditaan kolmeksi vuodeksi, mutta sitä toteutetaan koulun arjessa joka päivä.
- Avainasemassa on koko koulu yhteisön sitoutuminen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhön.
- Suunnitelman toteutuminen edellyttää myös jatkuvaa seurantaa (nimetyt vastuuhenkilöt)
- Lukuvuoden päättyessä työtä arvioidaan ja pohditaan jatkosuunnitelmia.
- Kysymyksiä arvioinnin tueksi:
 - Miten koulussamme on huolehdittu henkilöstön/oppilaiden/huoltajien osallistumisesta?
 - Onko koulussamme riittävät resurssit suunnitelman toteuttamiseen?
 - Miten suunnitelmassa on huomioitu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslain eri syrjintäperusteet?

- Onko suunnitelmassa selvitetty koulun toiminnan rakenteissa ilmenevää syrjintää?
- Onko suunnitelmassa kartoitettu koulun saavutettavuuden esteitä?
- Miten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä on huomioitu vähemmistöryhmiin kuuluvien henkilöiden osallisuus?
- Vastaavatko toimenpiteet ja tavoitteet koulun omia tarpeita?
- Onko toimenpiteille laadittu aikataulu ja vastuuhenkilöt?
- Miten toimenpiteet ovat toteutuneet?
- Onko suunnitelmasta tiedotettu henkilöstöä, oppilaita ja huoltajia?
- Onko suunnitelma julkaistu koulun kotisivuilla tai Wilmassa?
- Onko suunnitelma saavutettava ja ymmärrettävä?
- Miten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö tulee näkyväksi osaksi koulun arkea?
- Käsitelläänkö tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysymyksiä säännöllisesti oppilaiden kanssa?
- Koulutetaanko henkilöstöä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysymyksissä?
- Miten henkilöstöä sitoutetaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhön?

Seuranta:

Seuraava arviointiajankohta on loppukevästä 2027. Vastuuhenkilöinä rehtori, globaalikasvatuksen opettaja ja tiiminvetäjät.